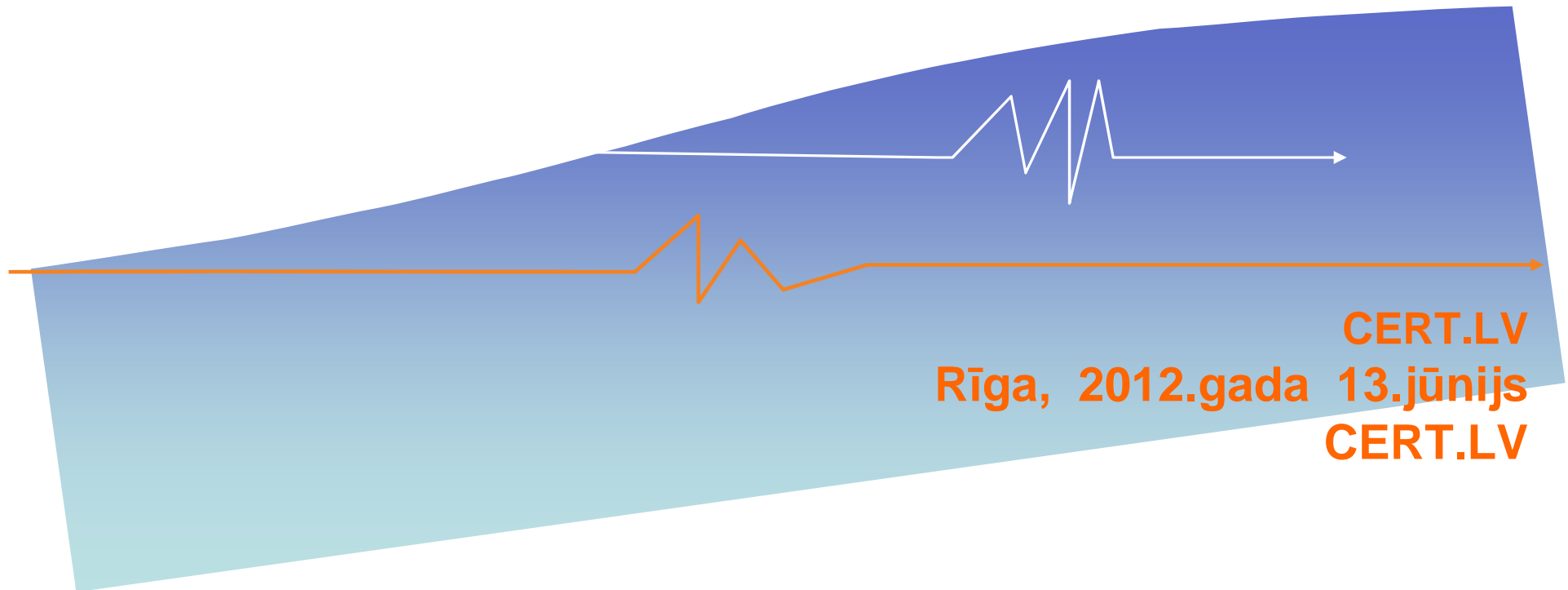

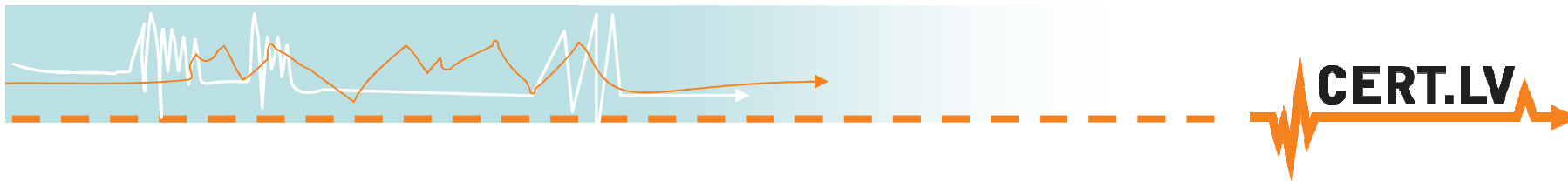

“Skolas IT drošība”

Gints Mākalnietis, CERT.LV

CERT.LV
Rīga, 2012.gada 13.jūnijs
CERT.LV

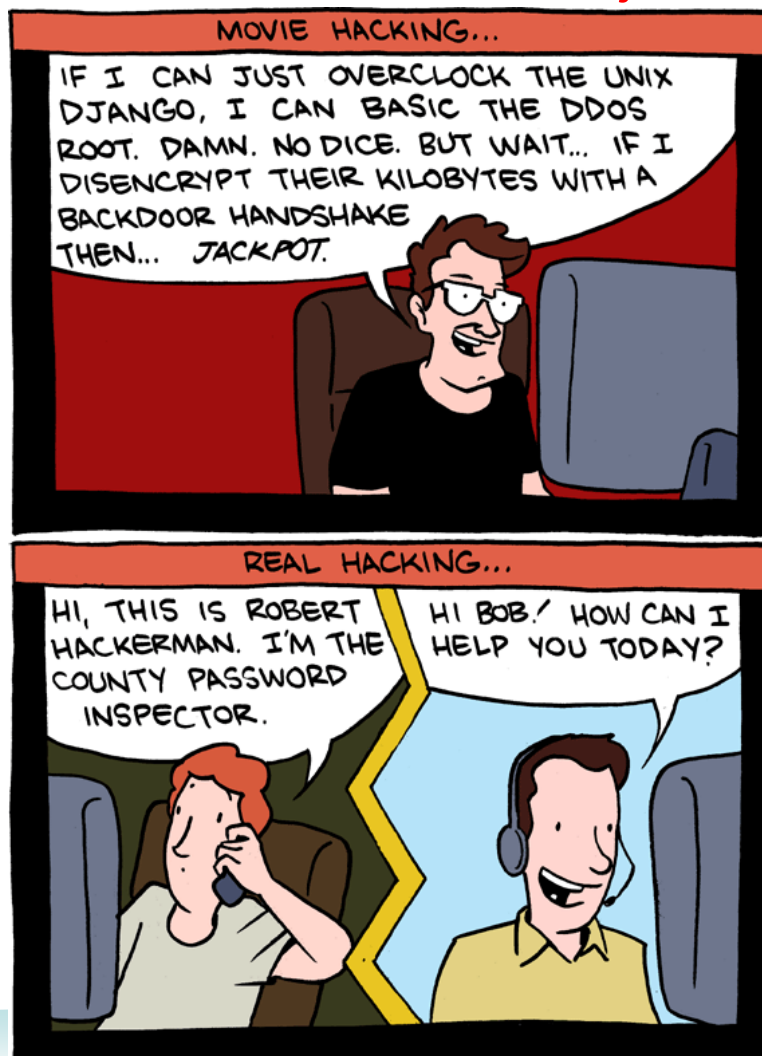
Saturs

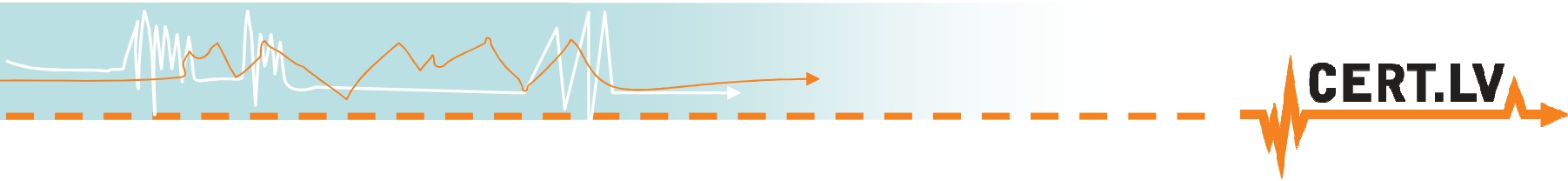
- Riski mūsdienu tehnoloģijās
- Nedaudz par datorvīrusiem
- Īsi par botnetiem
- Dažas noderīgas lapas

Riski mūsdienu tehnoloģijās

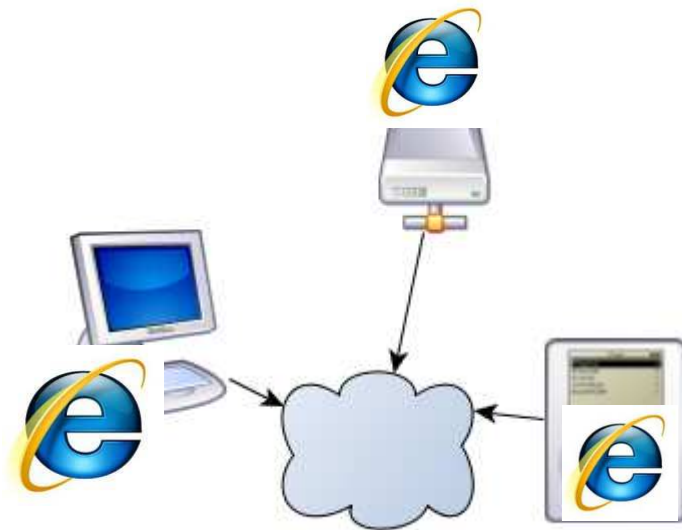
- Neviens drošības tehniskais risinājums nav 100% drošs!

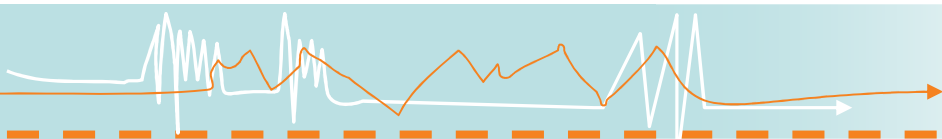

Interneta pārlūks = dators (OS + app.)

- Interneta pārlūks = pilnvērtīgs dators
- Veiksmīgs uzbrukums pārlūkam – pilnīga kontrole pār lietotāja datiem
- Dažādas ierīces – viena ievainojamība

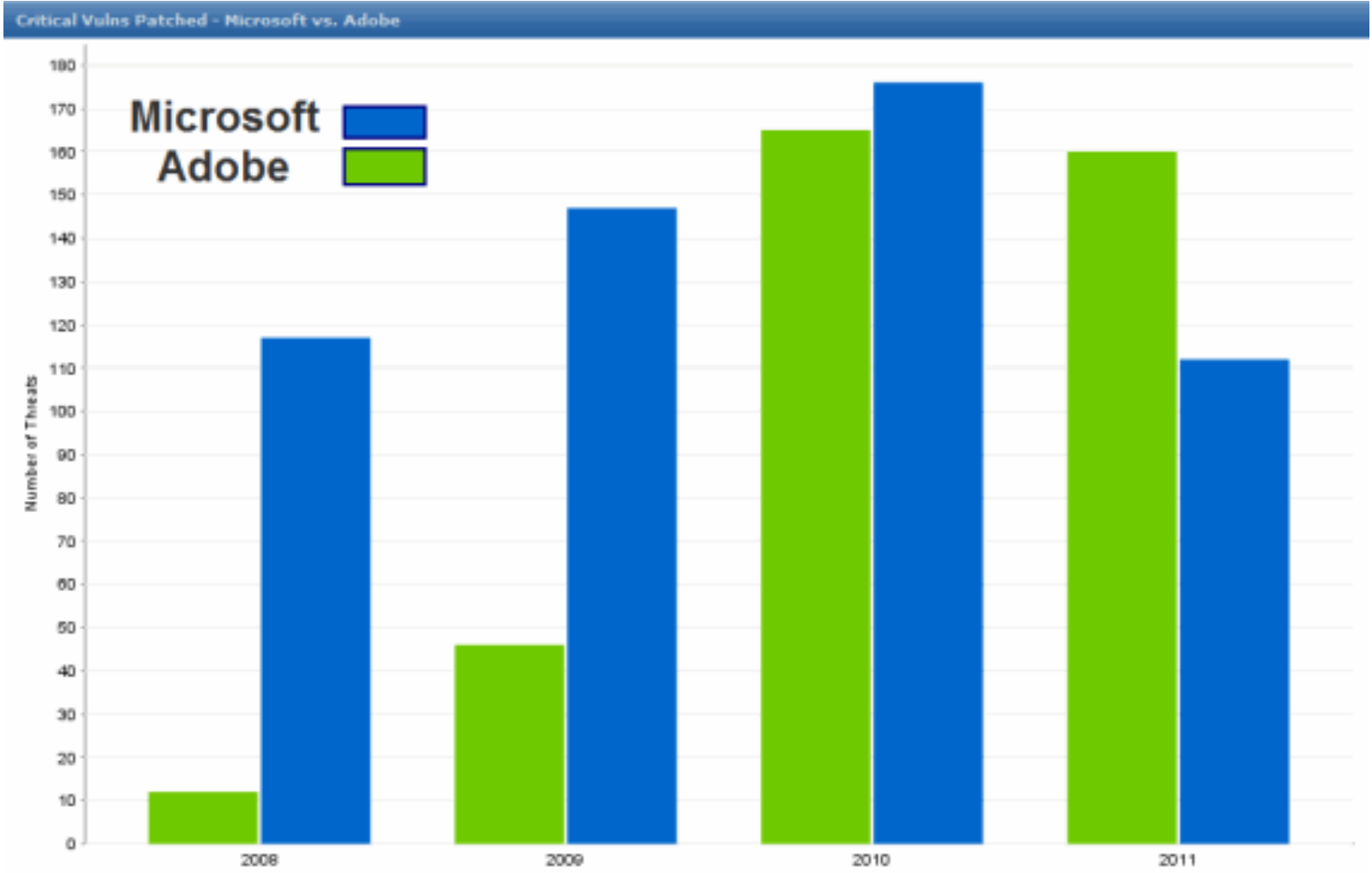
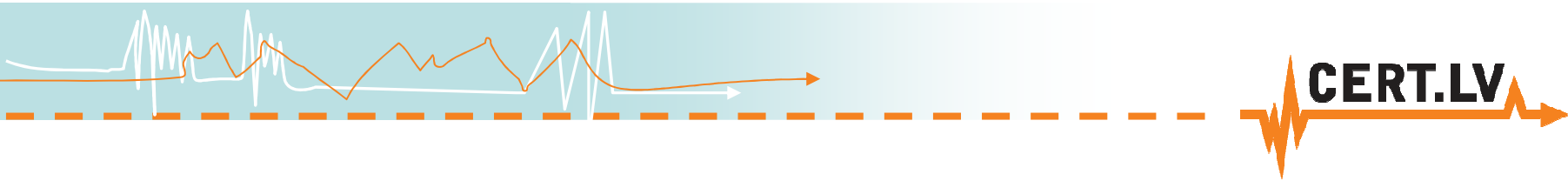

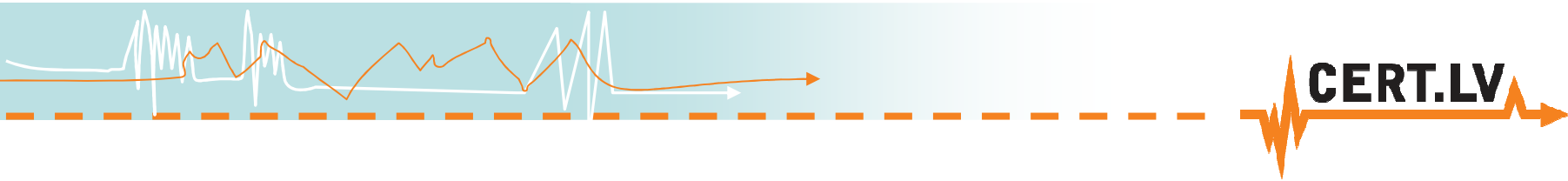
CERT.LV

Jebkurš dators = serveris

- Veiktspēja >kā 5 gadus vecam serverim
- Vienmēr – pievienots internetam
- Parasti – ar novecojušām, nelabotām programmām
- Dažreiz – ar pārāk lielām lietotāja pilnvarām veikt tajā izmaiņas

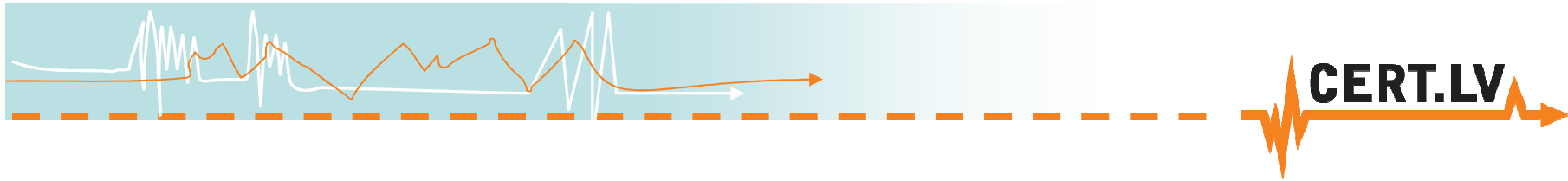

Jebkurš tīkls => internets?

- Jānodala publiski izmantojamie datortīkli no skolas iekšējiem tīkliem
- Ne visiem datoriem ir nepieciešama piekļuve internetam
- Publisks WiFi – piekļuve tikai internetam, ne iekštīklam!
- Nomainiet rūpnīcu noklusētos uzstādījumus!

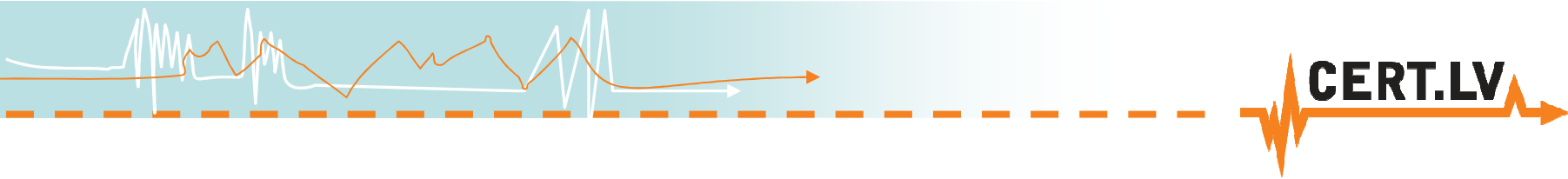

Analizējiet ilgtermiņa aktivitātes datortīklā!

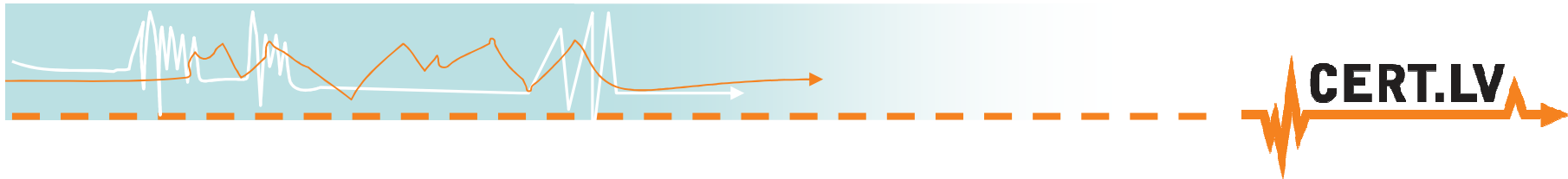
Vērojiet skolas ikdienas datu plūsmas!

Savāciet informāciju no iekārtām, kas to spēj dot!

- **Tīkla iekārtas**

- ✓ Maršrutētāji (router)
- ✓ Gateway
- ✓ Switch

Ziniet, kas notiek datoros!

- **Programmu un servisu žurnāļfaili**

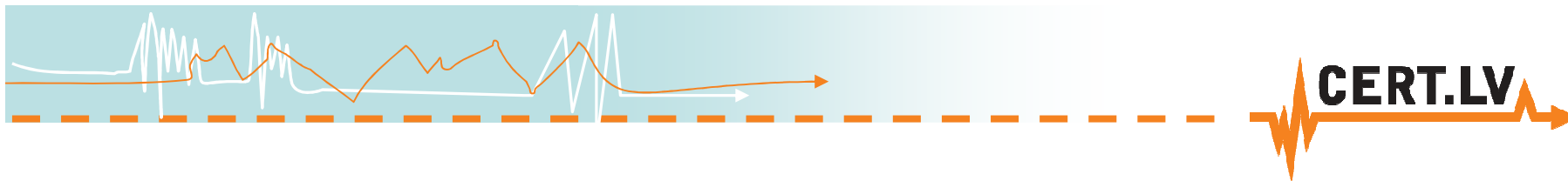
- ✓ Datubāžu žurnāļfaili
- ✓ Serveru žurnāļfaili
- ✓ Darbstaciju žurnāļfaili

Datu “mākonis” – neglābj no vecām kļūdām!

- 2009 – Vairāk kā 300 dokumentu par TWITTER biznesa plāniem tika nozagti no Google Apps. Iemesls – vāja parole.
- 2010 – Izveidota programma WiFi parolu uzlaušanai, izmantojot Amazon E2 Cloud
- 2011 – Amazon E2 Cloud tiek izmantot uzbrukumā Sony PSN
- 2011 – Dropbox kļūdas pēc uz vairākām stundām atslēdz autentifikācijas pārbaudi = iespējams lejuplādēt jebkuru failu

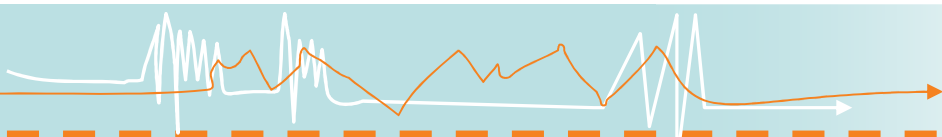

Antivīrusu programmas – ne tik drošas kā solīts!

- Efektivitāte pret jauniem vīrusiem - 10-20%
- Nav laicīgi atjaunotas
- Traucē un bremzē ikdienas darbus
- Nereaģē uz ārējo “spiegošanas” aparatūru

CERT.LV

SHA256: b0c4b0379402045512a9b05125ca1dab7f0f0aaa28e9db96429d79c0882aa2bd

File name: x.docx

Detection ratio: 0 / 42

Analysis date: 2012-04-11 11:41:05 UTC (0 minutes ago)

[View details](#)

SHA256: b0c4b0379402045512a9b

File name: x.docx

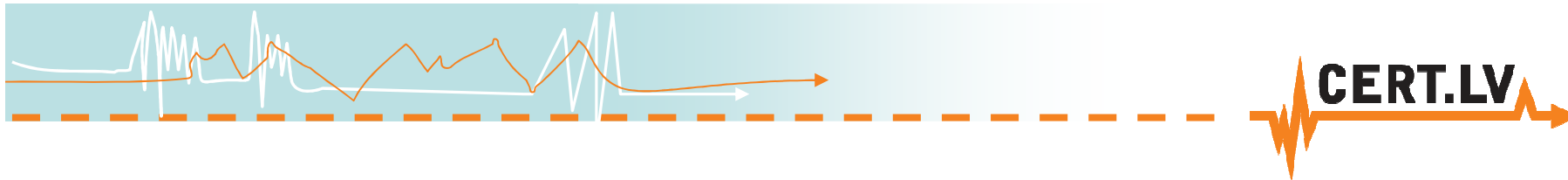
Detection ratio: 0 / 42

Analysis date: 2012-04-11 11:41:05 UTC

Antivirus	Result	Update
AhriLab-V3	-	20120410
AntVir	-	20120411
Antiy-AVL	-	20120411
Avast	-	20120411
AVG	-	20120411
BitDefender	-	20120411
ByteHero	-	20120407
Clam-QuickHeal	-	20120411
ClamAV	-	20120411
Comodo	-	20120411
DrWeb	-	20120411
Emsisoft	-	20120411
eSafe	-	20120408
eTrust-Vet	-	20120411
F-Prot	-	20120410
F-Secure	-	20120411
Fortinet	-	20120411
GData	-	20120411
Ikarus	-	20120411
Jiangmin	-	20120411
K7AntiVirus	-	20120410
Kaspersky	-	20120411
McAfee	-	20120411
McAfee-GW-Edgen	-	20120410
Microsoft	-	20120411
NOD32	-	20120411
Norman	-	20120411
RPanda	-	20120411
Panda	-	20120410
PCTools	-	20120411
Rising	-	20120411
Sophos	-	20120411
SUPERAntiSpyware	-	20120402

- Programmēšanas laiks < 30 minūtes
- Profesionāli kaitīgā koda veidotāji izmanto automatizētus rīkus sava koda slēpšanai
- “Svaiga” datorvīrusa variācija katru dienu

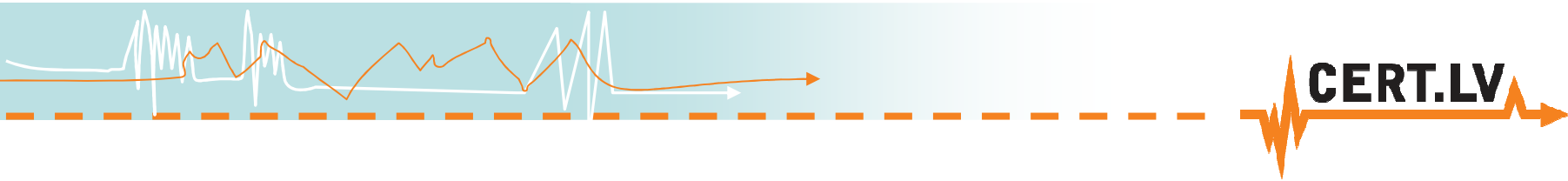

Antvīrusu programmu efektivitātes pavairošana

1. Antivīrusu programma = pēdējais datora aizsardzības līmenis
2. Atvieglot tā darbu ar vispārēju datortīkla drošības uzstādījumu sakārtošanu!
3. Izmantojiet operētājsistēmas iespējas ierobežot nezināmu programmu izpildi
4. Atslēdziet automātisku programmu izpildi no noņemamajiem datu nesējiem
5. Izmantojiet centralizētu antivīrusu vadību

Kur slēpjas datorvīrusi? (1)

1. Ļaundabīgu kodu saturošas interneta vietnes

- ✓ Izveidotas apzināti
- ✓ Apmeklētāji tiek pievilināti caur SEO
- ✓ Saites forumos, komentāros, Twitter

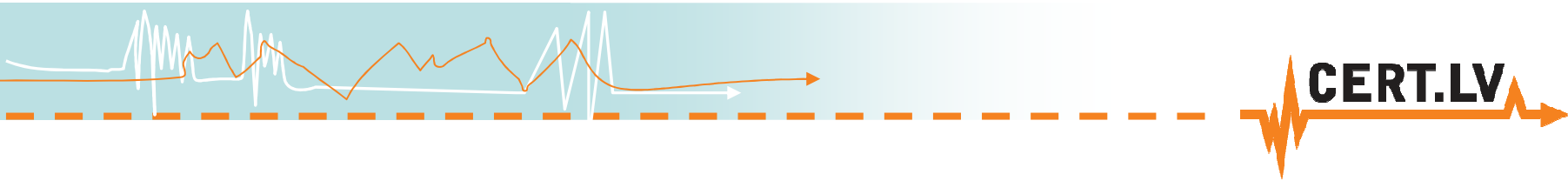
2. Uzlauztas labdabīgas interneta vietnes

- ✓ SQL injekcijas
- ✓ Novencojušas satura vadības sistēmas
- ✓ Kļūdas lapas kodā
- ✓ Kļūdas reklāmas plūsmu sistēmās

3. Noņemamie datu nesēji:

- ✓ USB zibatmiņa
- ✓ Nezināms izcelsmes CD
- ✓ Navigācijas iekārtas (TomTom, Garmin utt.)
- ✓ Citas iekārtas ar iebūvētu datu krātuvi – GSM modemi, mobilie telefoni, mūzikas atskaņotāji

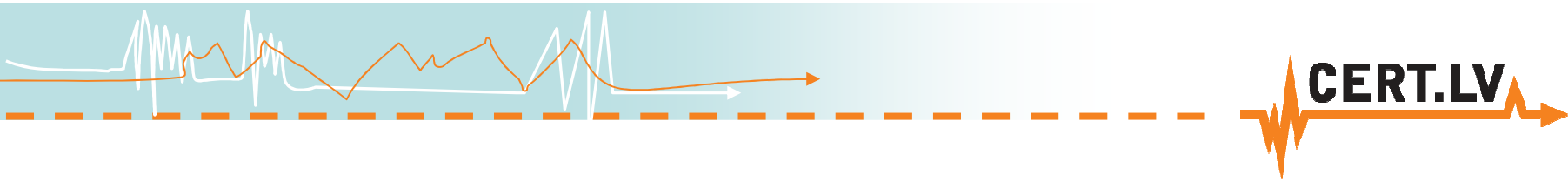

Kur slēpjas datorvīrusi? (2)

4. E-pastā saņemti dokumenti un saites
5. Tīkla iekārtas
6. Biroja tehnika
  - ✓Printeri – satur operētājsistēmu Windows 2000 vai Linux speciālas versijas
  - ✓“Smart TV” – gandrīz pilnvērtīgs dators ar Linux OS
  - ✓Dažādas specializētas mēriekārtas, medicīnas aparatūra

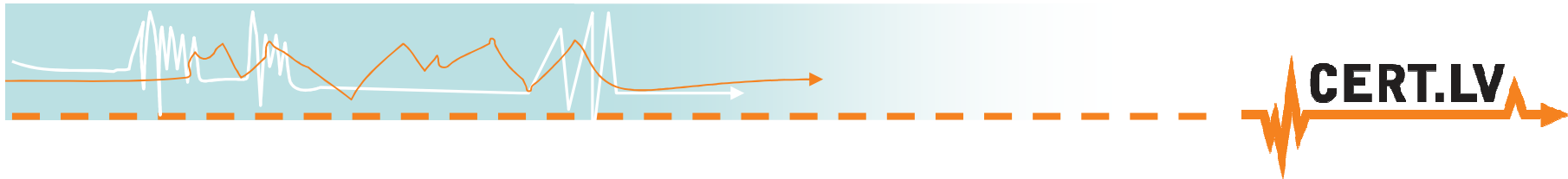

Botnet

- Botnet = standarta lietotāja mājas/ofisa dators + uzlauztie serveri
- Lietotāja datori visbiežāk tiek inficēti, apmeklējot kaitīgu kodu saturošas mājas lapas
- Tiek izmantotas interneta pārlūkprogrammu un to papildinājumu ievainojamības
- Skaitis nepārtraukti svārstās
- Tiek izmantoti “application layer” uzbrukumiem citām sistēmām, mēstuļu izsūtīšanai
- Var vākt dažādus lietotāja datus

Dažas noderīgas adreses

Failu antivīrusu pārbaude-

<http://www.virustotal.com/>

Pārlūkprogrammas drošības pārbaude -

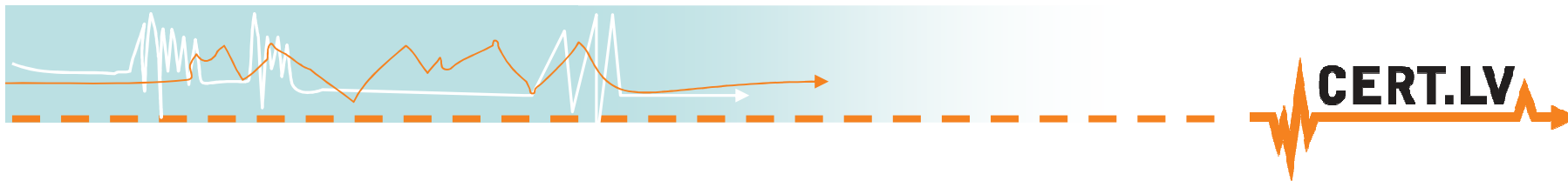
<https://browsercheck.qualys.com/>

Kaspersku Virus Removal- <http://devbuilds.kaspersky-labs.com/devbuilds/AVPTool/>

Bitdefender Rescue CD-

<http://kb.bitdefender.com/site/article/650/>

Paldies!!!

Gints Mākalnietis

E-pasts: gints@cert.lv

Tīmekļa vietne: <http://www.cert.lv>

Portāla Esi drošs tīmekļa vietne: <http://www.esidross.lv>

CERT.LV Twitter vietne: <http://twitter.com/certlv>

